

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: M.T., bytem ..., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ), v řízení o žalobě ze dne 16.1.2018 proti rozhodnutí žalované ze dne 20.11.2017 č.j. ... o invalidní důchod,*

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní* (dále jen *s.ř.s.*), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce* a *žalovaný*.

*Včasnou žalobou ze dne 16.1.2018 se žalobce domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 20.11.2017 č.j. ..., neboť s ním nesouhlasí, jelikož dle něho jeho zdravotní stav, který stručně popsal, odpovídá nadále invaliditě třetího stupně (pozn.: invaliditu třetího stupně měl přiznanou do 23.5.2016, poté snížena na druhý stupeň) a byl tedy nedostatečně posouzen, protože posudkový lékař nezhodnotil dopad postižení na jeho duševní a fyzickou výkonnost a schopnost zvládat denní aktivity. Dále uvedl, že při vypořádání námitek byly opomenuty závěry lékařských zpráv, z nichž vyplývá, že není schopen soustavné výdělečné činnosti, proto by měl být jeho zdravotní stav hodnocen jako těžké postižení podle kapitoly VI, položce 1d) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen *vyhláška*), nikoliv pouze podle položky 1c). Bylo též opomenuto, že*

zdravotní postižení má velký vliv na jeho využití dosaženého vzdělání, zkušeností a znalostí i na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnosti rekvalifikace, přitom z těchto důvodů byla zvýšena míra poklesu pracovní schopnosti o 10% v předchozích posudcích o invaliditě a následně v rozhodnutích žalované, proto se domnívá, že žalovaná vycházela z nesprávně zjištěného skutkového stavu ve vztahu ke zhodnocení jeho zdravotního stavu. Závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 20.11.2017 a vrácení věci žalované. (*K žalobě připojil mimo jiné i kopii napadeného rozhodnutí.*)

*Napadeným rozhodnutím ze dne 20.11.2017 č.j. ... žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. ... ze dne 26.5.2017, jímž byla zamítnuta jeho žádost o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město (dále jen **OSSZ**) ze dne 4.5.2017 není invalidní pro invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, ale je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 20.11.2017 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě ze dne 25.10.2017 vypracovaným lékařem ČSSZ bylo zjištěno, že žalobce není invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 1c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 60%, proto nebylo možno námitkám žalobce vyhovět. Nedošlo tedy ke změně stupně invalidity, proto nemohlo dojít ani ke změně výše invalidního důchodu, neboť změna invalidity je jednou z nutných podmínek pro změnu výše invalidního důchodu, jak je stanoveno § 41 odst. 3 zákona.*

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 4.5.2017 soud zjistil, že žalobce byl nadále uznán invalidní ve druhém stupni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, oddíl A, položce 1d) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 55%, která ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna (doba platnosti posudku: 31.5.2021).

Dále ze založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 25.10.2017 vyplývá, že žalobce nebyl uznán invalidní v třetím stupni, nýbrž byl uznán invalidním v druhém stupni, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 60% a tato míra poklesu ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna, když jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce stanovila ČSSZ na rozdíl od OSSZ zdravotní postižení uvedené v kapitole VI, položce 1c) přílohy vyhlášky (doba platnosti posudku: trvale).

*Žalovaná ve svém vyjádření dne 1.2.2018 k žalobě uvedla mimo jiné, že s ohledem na námitky žalobce navrhuje důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.; dále žalovaná sdělila, že i nadále trvá na svém rozhodnutí ze dne 20.11.2017 a navrhla soudu zamítnutí žaloby. Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 20.11.2017 bylo žalobci doručeno dne 23.11.2017.*

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. K žádosti soudu PK MPSV pracoviště v Plzni vypracovala posudek po jednání konaném dne 18.4.2018, když jednání byl přítomen i žalobce za účasti odborného lékaře z oboru neurologie, v jehož závěru komise uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, přičemž šlo o invaliditu druhého stupně následkem úrazu ze dne 6.1.2000, ale nešlo o invaliditu třetího stupně, protože šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69%, neboť komise hodnotila zdravotní postižení žalobce shodně s OSSZ dle kapitoly XV, oddílu A, položce 1d) přílohy vyhlášky, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 50-60%, ale rozdílně od OSSZ stanovila při zohlednění profese žalobce procentuální ztrátu pracovních schopností v horní procentní hranici, tj. 60%, tudíž ve výši určené ztráty pracovní schopnosti se shodla se závěrem lékařky námitkového řízení. Na podkladě doložené lékařské dokumentace a vyšetření neurologa v komisi bylo určeno, že rozhodující příčinou je stav po polytraumatu (2000) s dominancí mozkové kontuze, se sekundárním organickým psychosyndromem, s ischemickou CMP v poúrazovém období a přechodnou EP (*epilepsie*) aktivitou v období od r. 2008 do r. 2015. Z dokumentace vyplývá dlouhodobější stabilisace neurologického nálezu po prvotně těžkém pravostranném hemiparetickém postižení, aktuálně na úrovni lehkého až středně těžkého funkčního postižení při reziduální pravostranné hemiparéze se schopností samostatného stoje a chůze, s lehkou dysartrií a absencí významnějšího smyslového deficitu. EP aktivita je v posledních třech letech zcela vyhaslá, poslední EP paroxysmus proběhl v dubnu 2015, jedná se o plně kompenzovaný stav, nadále na udržovací antiepileptické medikaci. Za dominující poúrazové postižení považovala komise dlouhodobě latentní organickou osobnostní poruchu propojenou s úzkostnou organickou poruchou s manifestací projevů od května loňského roku, v popředí s poruchami kognice (při zjištěném MMSE skóre 25 bodů v pásmu lehkého deficitu), se sníženou sociální adaptací, labilní emotivitou, anxiitou a prudkým poklesem výkonu v nepředvídaných a nejasných situacích, zpomaleným psychomotorickým tempem, nízkou frustrační tolerancí, poruchami koncentrace, úbytkem intelektových schopností až k pásmu lehké mentální retardace. Komise dále konstatovala, že žalobce není schopen těžké fyzické práce, práce v riziku úrazu, ve výškách, s nadměrnou zátěží horních končetin, s dlouhodobou chůzí po nerovném terénu, u otevřeného ohně, práce spojené s nadměrnou psychickou zátěží, s termínovanými úkoly, ve vypjatých stresových situacích, ve směnných provozech, naopak je schopen jednoduché nenáročné práce mimo uvedená rizika s možností přestávek. Závěrem komise uvedla, že lze stav žalobce hodnotit jako středně těžkou až těžkou dysfunkci, současně s reziduálním pohybovým postižením v intencích lehkého až středně těžkého funkčního deficitu, proto celkově zhodnotila funkční postižení žalobce jako těžké, ovšem doložená postižení v souhrnu či jednotlivě neodpovídají takové funkční tíži, která by navozovala ztrátu pracovní schopnosti 70%, nebo více. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.*)

Ústního jednání dne 24.5.2018 konaného u zdejšího soudu se žalobce zúčastnil, setrval na podané žalobě i po seznámení se s výsledky přípravy jednání a závěrem nic neuvedl (*jím předložené lékařské zprávy již byly doloženy k jednání komise, jak vyplývá z posudku této komise ze dne 18.4.2018*); přítomný zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku posudkové komise, neboť žalobci se nepodařilo prokázat, že by byl invalidní ve třetím stupni.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*

b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*

c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (*dle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů*). Podmínky pro toto zvýšení (snížení) nebyly shledány, jak uvedeno shora. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.

Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání třetího stupně invalidity z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobce o tom, že by mu měl být přiznán třetí stupeň invalidity, který měl přiznán do 23.5.2016, pro jím popsané zdravotní potíže, nemůže být důvodem pro přiznání požadovaného stupně invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze přiznat pojištěnci pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobci, tudíž prokázání tvrzení ohledně vyššího stupně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami odborných ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři OSSZ či ČSSZ nebo PK MPSV, jelikož pouze tyto jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců.

Soud připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 20.11.2017*; ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Pokud u žalobce dojde (*nebo již došlo*) ke zhoršení jeho zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o změnu stupně invalidity v novém správním řízení (*nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři*). Změna stupně invalidity však není vázána na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání apod. Posudkoví lékaři i komise jsou oprávněni posoudit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě toliko na základě doložené dostatečné zdravotní dokumentace pojištěnce žádajícího o změnu stupně invalidity

či o invalidní důchod, přičemž rozhodující je aktuální zdravotní stav pojištěnce zjištěný odbornými lékaři a z něho vyplývající funkční postižení.

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 20.11.2017 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 18.4.2018 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobce, neboť komise pro jeho posouzení měla odborné lékařské nálezy z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, tj. z let 2016-2018. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jeho zdravotních postižení, řádně je odůvodněn posudkový závěr a je stanoveno i omezení, které však žalobce nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 26.5.2017, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobce v řízení o námitkách, rovněž i PK MPSV, hodnotili zdravotní stav i stanovili míru poklesu pracovní schopnosti, jak uvedeno shora. Přiznaná 60% míra poklesu pracovní schopnosti však nedosahuje minimálně potřebných 70% této ztráty pro invaliditu třetího stupně, tudíž žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí uznán invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale nadále byl uznán invalidní pro invaliditu druhého stupně. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru neurologie po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobce a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.

Ze shora uvedených důvodů proto soud *žalobě žalobce nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (*výrok I. rozsudku*). Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 20.11.2017 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobce neprokázal, že splňuje podmínky pro požadovanou změnu stupně invalidity z druhého na třetí stupeň, neboť i dle stěžejního důkazu, jímž je v tomto řízení posudek PK MPSV, je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jeho námitkami proti rozhodnutí ze dne 26.5.2017. Neznamená totiž, že je nesprávné rozhodnutí ČSSZ, pokud není v souladu s požadavkem žalobce, neboť rozhodující je výsledek posouzení zdravotního stavu ve vztahu k invaliditě posudkovými lékaři a komisí v souladu s platnou právní úpravou. Žalobce by měl zvážit i zapojení do pracovního procesu, byť v omezené míře (event. i absolvování rekvalifikace pořádané úřadem práce), jelikož pouze pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně je dobou pojištění (pro důchodové dávky).

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým

označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 24. května 2018

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně